

Győri Ítéltábla

Pf.IV.20.015/2020/6.szám

A Győri Ítéltábla a dr. ... pártfogó ügyvéd által képviselt **felperes neve felperesnek** a dr. Iván Ferenc ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve I. r. és II.rendű alperes neve II. r. alperes** ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Tatabányai Törvényszék 2019. december 18. napján kelt 3.P.20.147/2018/52. számú ítélete ellen az I. és II.r. alperes által 53. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és a II. r. alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelmet elutasítja.

Az elsőfokú bíróságnak a perköltségre vonatkozó rendelkezéseit mellőzi.

Köteles az I. r. alperes az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására megfizetni az állam javára 36.000,- (Harminchatezer) Ft feljegyzett elsőfokú illetéket, 36.000,- (Harminchatezer) Ft feljegyzett elsőfokú illeték az állam terhén marad.

Köteles az I. r. alperes külön felhívásra megfizetni az állam javára 39.489,- (Harminckilencezer-négyszáznolcvankilenc) Ft előlegezett szakértői díjat, további 39.489,- (Harminckilencezer-négyszáznolcvankilenc) Ft előlegezett szakértői díj az állam terhén marad.

A felperest képviselő dr. ... pártfogó ügyvéd díjának viselésére 100 %-ban az I. r. alperes köteles.

Köteles a felperes megfizetni a II. r. alperesnek 15 napon belül 50.000,- (Ötvenezer) Ft első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] A felperes 1997. júliusában üzemi balesetet szenvedett, bal térdének elülső keresztszalagja elszakadt. A baleset miatt szükségessé vált műtét sikertelenségét követően 1997. szeptemberében a keresztszalagot pótolták. A kontrollvizsgálatok során a felperesnél a bal combizomzat erőteljes sorvadását észlelték, aminek hátterében a combidegsérülés 1998. februárjában bekövetkezett sérülését diagnosztizálták. 1999. januárjában a sípcsonti ideg és a n.peroneus károsodása is igazolódott. 1999. júniusában arthroscópos térdműtétet végeztek a felperesen, aki ezt követően rehabilitációs kezelésben részesült. 1999. év végétől a felperes csak térdtokkal és járóbottal képes járni. A felperesnél ezt meghaladóan az ágyéki és a nyaki gerincszakasz porckorong bántalma, elfajulásos elváltozása az ágyéki gerincszakasz nagyfokú görbülete, csonttritkulás, a vállízületek krónikus gyulladása áll fenn. Bal alsó végtagjának állapota folyamatos rehabilitációs kezelést igényel. A felperes 2017-ben sem volt képes arra, hogy segédeszköz nélkül járjon. Térdgéppel és

támbottal pár 10 méter megtételére volt képes. Lépcsőzni csak segédeszköz igénybevételével, ereje fokozott megfeszítésével tudott.

- [2] A felperes 2017. november 13. napján kereste fel a II. r. alperes végrehajtói tevékenysége végzésének helyszínéül szolgáló **Település 1 ...1.** szám alatti ingatlant annak érdekében, hogy a folyamatban lévő végrehajtási ügyében ügyfélfogadási időben eljárjon. A II. r. alperesnek az I. r. alperes által üzemeltetett ügyfélfogadásra szolgáló irodahelyiségét a társasházi közös tulajdonban álló lépcsőházból lehetett megközelíteni. A lépcsőházi előtérhelyiséget követően pár lépcsőfokból álló - kapaszkodók nélküli - lépcsősor vezetett egy pihenőhöz, majd ezt követően további 20-30 lépcsőfokból álló lépcsősoron keresztül lehetett az ügyfélfogadási helyiségbe bejutni. 2017. novemberében az épület lifttel nem rendelkezett. A II. r. alperes az ügyfélfogadásra szolgáló helyiséget az I. r. alperes, mint bérbevevő által kötött bérleti szerződés alapján használta. A felperes a lépcsősoron közlekedve az általa használt gyógyászati segédeszközökkel ereje fokozott megfeszítésével tudott csak feljutni a II. r. alperes irodahelyiségébe.
- [3] A felperes a pontosított kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az I. r. alperes megsértette az élethez, testi épséghez, egészséghez, jogai érvényesítéséhez, a zavartalan kapcsolattartáshoz való jogát azzal, hogy nem biztosította a végrehajtói iroda akadálymentes megközelítését. Az, hogy az ügyfélfogadás számára nyitva álló helyiséget lépcsőn, mankóra támaszkodva tudta csak elérni - figyelemmel arra is, hogy a lépcső mellé szerelt kapaszkodók hiányosak voltak - testi fájdalmat okozott számára. Állította, hogy az I. r. alperes részéről az akadálymentesítés elmaradása, az egyenlő bánásmód követelményébe, a diszkrimináció tilalmába, a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (1) bekezdésébe és 2:43. § a) pontjába, valamint a 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt.) 8. § g) pontjába és h) pontjába, továbbá 9. §-ába ütközött. Arra hivatkozott, hogy az I. r. alperes közhatalmi tevékenységet gyakorol, felelőssége ezért a Ptk. 6:548. § (2) bekezdése és 6:549. § (2) bekezdése alapján állapítható meg. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. r. alperest 500.000,-Ft sérelemdíj megfizetésére.
- [4] Keresetét utóbb ugyanezzel a tartalommal kiterjesztette a II. r. alperesre, akinek marasztalását az I. r. alperessel egyetemlegesen kérte.
- [5] Az I. és II. r. alperes a kereset elutasítását kérte. Mindketten arra hivatkoztak, hogy a felperes személyiségi joga nem sérült. Előadták, hogy a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar által kiadott, az igazságügyminiszter által jóváhagyott 1/2017. számú iránymutatás összhangban áll az 1997. évi LXXVIII. törvény (Éptv.) 9. §-ával, amiből az állapítható meg, hogy a végrehajtási tevékenység nem korlátozható kizárólag közhasználatú építményben végezhető tevékenységre. Az 1998. évi XXVI. törvény (Fszjtv.) 4. § g) pontja az akadálymentesség fogalom meghatározása során visszautal az Éptv-re és nem tartalmaz olyan rendelkezést, ami az akadálymentesítést bármely állami, vagy szolgáltató szerv, vállalkozás részére kötelezően előírná. Az alperesek álláspontja szerint a felperes a mozgáskorlátozottak számára biztosított lehetőséggel nem élt. Csatolták azokat a fényképfelvételeket, melyek szerint a mozgáskorlátozott ügyfelek részére az iroda megközelítésével kapcsolatban tájékoztatást helyeztek ki. Előadták, hogy a felperes, ha jelezte volna, hogy az ügyfélfogadási irodát nem, vagy csak nehézségek árán képes megközelíteni, akkor az ügyintézésre a lépcsőházban, vagy a perbeli épület földszintjén üzemeltetett kávézóban is sor kerülhetett volna. Ezt meghaladóan hivatkoztak arra, hogy a II. r. alperes helyettes bírósági végrehajtóként jár el **Település 1**en, ennek érdekében két hét alatt kellett a végrehajtói irodát átvennie, új irodahelyiséget találnia, a teljes irattárat átszállítania. A szükséges irodaméretet, ingatlanárakat és bérleti díjakat figyelembe véve irreális elvárás tőle a teljes akadálymentes épületben való működés. Előadták, hogy az alperes olyan 10. emeleti ingatlanban lakik, ahol - áramszünet, illetve lift karbantartás esetén - az

akadálymentesítés nem, vagy csak részlegesen megoldott, korábban pedig lift nélküli, többemeletes épületben lakott. Vélelmezték, hogy a felperes a végrehajtási ügyének rá nézve kedvezőtlen fejleményei miatt határozott a jelen per megindításáról.

- [6] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével megállapította, hogy az I. és II. r. alperes megsértette a felperessel szemben az egyenlő bánásmód követelményét. Kötelezte az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 300.000,-Ft-ot. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Egyetemlegesen kötelezte az I. és II. r. alperest, hogy az állam javára fizessenek meg 15.000,-Ft eljárási illetéket, valamint 19.744,-Ft előlegezett szakértői díjat. Ezt meghaladóan kötelezte az I. r. alperest 15.000,-Ft feljegyzett eljárási illeték, valamint 19.745,-Ft további előlegezett szakértői díj állam javára történő megfizetésére azzal, hogy 39.489,-Ft szakértői díj az állam terhéen marad. Megállapította, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának 50 %-át az I. és II. r. alperes egyetemlegesen, további 50 %-át az I. r. alperes viseli.
- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában rámutatott, hogy az Ebktv. hatálya annak 1. §-a, valamint 4. § c) pontja és 5. § d) pontja alapján valamennyi peres félre kiterjed. Az Ebktv. 7. § és 9. §-ára utalva kifejtette, hogy a perbeli épület akadálymentesítésének teljes hiányával közvetett hátrányos megkülönböztetés valósult meg azzal, hogy a felperesnek kiemelten nagyobb nehézséggel járt a végrehajtói iroda megközelítése, mint a testi fogyatékossgal nem rendelkező ügyfelek számára. Az alpereseknek a felperes részére ugyanúgy biztosítania kellett volna az ügyfélfogadás számára kijelölt irodahelyiséghez való hozzáférést, egyszerű, az odaközlekedéshez a fizikai erő fokozott megfeszítését nem igénylő módon mint más, testi fogyatékossgal nem rendelkező ügyfélnek. A törvényszék nem osztotta az alperesek álláspontját azzal kapcsolatban, hogy az ügyfélfogadási helyiség funkcióját eseti jelleggel a társasházi közös tulajdonban álló lépcsőház, vagy az épület földszintjén működő kávéház is betölthette volna. Rámutatott, hogy a felperesnek ugyanott lett volna szükséges az ügyének intézéséhez szükséges helyszínt biztosítani, mint más ügyfelek számára. Az elsőfokú bíróság irrelevánsnak találta az alperesek érvelését a felperes jelenlegi és korábbi lakóhelyével kapcsolatban. Kifejtette, hogy az egyenlő bánásmód követelményét az adott szituációban a végrehajtói iroda ügyfélfogadási napján és helyén kellett az alpereseknek megtartaniuk.
- [8] Azzal kapcsolatban, hogy az Ebktv. 12. §-a és a Ptk. 2:43. § c) pontja szerinti jogsértést ki követte el, megállapította, hogy a perbeli jogsértő magatartásból hiányzott a közhatalmi jelleg. Az 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 236. § (1) bekezdésére utalva rámutatott, hogy az e jogszabályhely szerinti „végrehajtói működés körében”, „eljárás során” fordulatok kizárólag a közhatalmi jog gyakorlása keretében, annak során értelmezhetők. Mivel a közhatalmi jogkör gyakorlásának letéteményese a végrehajtó a Vht. 254/E. § (2) bekezdése alapján, a II. r. alperes kizárólag az I. r. alperes tagjaként fejthette ki tevékenységét, figyelemmel a Vht. 254/A. § (3) bekezdésében írtakra.
- [9] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a Ptk. 2:51. §-a szerinti, a felróhatóságtól független objektív szankcióban mindkét alperes marasztalható volt. Az I. r. alperes megsértette az egyenlő bánásmód követelményét akkor, amikor a II. r. alperes tevékenység végzésének elősegítését úgy teljesítette, hogy az ügyfélfogadások helyszíneként olyan ingatlant bérelt, ami nem volt akadálymentesített. A II. r. alperes felelőssége pedig azért áll fenn, mert az ügyfélfogadást ténylegesen olyan ingatlanban működtette, amelyet a testi fogyatékossgal élő felperes nehezebben vehetett igénybe másoknál. Az objektív szankciókkal kapcsolatban az elsőfokú bíróság utalt a Kúria 2015.El.II.JE/P.1-3. számú végzésében foglaltakra. A törvényszék a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja szerint állapította meg a jogsértés tényét.

- [10] A Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerinti szubjektív szankcióval kapcsolatban rámutatott, hogy annak alkalmazhatóságához többlettényállási elemként a felróhatóság társul. Az I. r. alperes a II. r. alperes tevékenység végzésének elősegítését, mint törvényi feladatát nem úgy látta el, ahogy az az adott helyzetben elvárható volt. A II. r. alperes esetében a Ptk. 6:540. § (2) bekezdése alkalmazandó, figyelemmel arra, hogy a II. r. alperes az I. r. alperes tagjaként járt el.
- [11] A sérelemdíj mértékének meghatározása során a törvényszék figyelemmel volt arra, hogy az egyenlő bánásmód követelményének megsértése ténylegesen nem zárta el a felperest attól, hogy a végrehajtási ügyét elintézzze. Az elsőfokú eljárásban beszerzett igazságügyi szakértői vélemény alapján nem látta igazoltnak, hogy a felperesnél tényleges egészségsértés következett volna be, ugyanakkor az megállapítható volt, hogy ereje fokozott megfeszítésével, kiszolgáltatott helyzetben tudta csak az ügyfélfogadási helyiséget megközelíteni. Rögzítette, hogy a szakértői bizonyítást meghaladóan az egészségsértés bekövetkeztét illetően a felperes további bizonyítási indítvánnyal nem élt, így az erre vonatkozó felperesi tényelőadás a perben nem nyert igazolást. A sérelemdíj összegszerűségének meghatározásakor a törvényszék figyelemmel volt annak preventív funkciójára is. Megállapította, hogy a zavartalan kapcsolattartáshoz való jog a felperes által hivatkozott tényállás esetén nem értelmezhető, így annak sérelme sem következhetett be. A perköltségről a Pp. 81. § (2) bekezdése, a pártfogó ügyvéd díjának viseléséről a Pp. 87. § (2) bekezdése alapján határozott.
- [12] Az elsőfokú ítélet ellen az I. és II. r. alperes terjesztettek elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, a felperesi kereset teljes körű elutasítását, másodlagosan a megállapított sérelemdíj 10.000,-Ft-ra történő mérséklését kérték azzal, hogy az ítélet tábla az első- és másodfokú perköltségben a felperest marasztalja.
- [13] Arra hivatkoztak, hogy az I. és II. r. alperes nem tartozik az Ebktv. hatálya alá, figyelemmel a Vht. 254/A. §-ában foglaltakra is. Az alperesek nem hatósági jogkörű szervezetek, az ezzel kapcsolatos, az Ebktv. 4. § c) pontjával összefüggésben tett elsőbírói megállapítás téves. Az elsőfokú ítélet megalapozatlanul hivatkozott az Ebktv. 5. § b) pontjára, mert az alperesek nem szolgáltatást nyújtanak, nem árut forgalmaznak. Amennyiben a törvényszék álláspontja helytálló lenne, akkor minden Kft. megközelítésének akadálymentesítettnek kellene lennie. Állították, hogy nem sértették meg a felperessel szemben az egyenlő bánásmód követelményét, így nem sértették meg a felperes személyiségi jogait sem. Az elsőfokú eljárásban előadottakkal egyezően hivatkoztak a felperes lakhatási körülményeire, valamint arra, hogy az egyenlő bánásmód követelményének sérelme akkor valósult volna meg, ha a felperes egyáltalán nem lett volna képes a lépcső használatára, az ügyfélfogadási helyiség megközelítésére. Vitatták az elsőfokú ítéletnek azt a megállapítását, hogy a társasházi közös tulajdonban álló lépcsőház, illetőleg a kávéház nem tölthette volna be az ügyfélfogadásra alkalmas helyiség funkcióját. Kifejtették, hogy az egyenlő bánásmód nem azt jelenti, hogy a mozgásában korlátozott ügyfél ugyanabban a helyiségben tudja elintézni a hivatalos ügyeit, hanem azt, hogy érdemben el tud járni, az ügyintézésre pedig a perbeli ingatlan ilyen módon alkalmas volt. Változatlanul hivatkoztak arra is, hogy felróhatóságuk nem állapítható meg a Ptk. 1:4. § -ában írtakra figyelemmel. Előadták, hogy a felperes nem mutatott jóhiszemű, együttműködő magatartást és nem tett eleget kárenyhítési kötelezettségének sem. A felperesnek lehetősége lett volna telefonon felhívni a végrehajtó irodát, vagy lehetősége lett volna arra is, hogy ügyeinek intézése során jogi képviselővel járjon el. A felperes azért került a sérelmezett helyzetbe, mert egy jogerős bírósági határozatnak nem tett eleget, ezért indult ellene végrehajtási eljárás, ez pedig azt jelenti, hogy a felperes magatartása nem felelt meg a Ptk. 1:3. §-ban írt jóhiszeműség és tisztesség követelményének. A Ptk. 1:4. § (2) bekezdése alapján felróható magatartására, előnyök szerzése végett a felperes nem hivatkozhat. A sérelemdíj összegszerűségével kapcsolatban előadták,

hogyan a sérelmezett esemény egyszeri, nem ismétlődő jellegű volt. A felperes a perbeli eseményt követően többször nem kereste fel a perbeli ingatlant. A végrehajtói iroda 2019. tavaszán átköltözött a **Település 1, ...2.** szám alá, így a sérelemdíjnak a törvényszék által hivatkozott preventív jellege nem játszhat szerepet az összecszerűség meghatározásakor. Támadtak az elsőfokú ítéletnek a perköltséggel kapcsolatos rendelkezéseit. Rámutattak, hogy a felperes részlegesen bizonyult pernyertesnek, ehhez képest a törvényszék az alpereseket úgy marasztalta, mintha teljes mértékben pervesztesek lennének.

- [14] A felperes fellebbezési ellenkérelmében a támadott ítéleti rendelkezések helybenhagyását, az alpereseknek a másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a törvényszék a tényállást helyesen állapította meg és abból helytálló jogi következtetésre jutott. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú ítélet helyesen rögzítette, hogy az Ebktv. hatálya valamennyi peres félre kiterjed. Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját azt illetően is, hogy a felperes közvetett módon való hátrányos megkülönböztetése valósult meg a kereseti kérelemben sérelmezett magatartással.
- [15] Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. § (3) bekezdése alapján annak megfellebbezett részében bírálta felül, nem érintve a kereseti kérelmet részben elutasító rendelkezést és megállapította, hogy a fellebbezés az alábbiak szerint részben alapos:
- [16] Az elsőfokú bíróság azt helyesen állapította meg, hogy az Ebktv. hatálya az I. és II. r. alperesre kiterjed. A hatósági ügy fogalmát a jogirodalom szerint négy lényeges elem egyidejű és folyamatos jelenléte határozza meg: az ügynek egyedinek, individuálisnak kell lennie, abban meghatározott konkrét jogalanynak, ügyfélnek kell szerepelnie, a közigazgatási szerv működésének az üggyel kapcsolatban autoratív (közhatalmi jellegűnek) kell lennie és az eljárásnak közvetlen jogi hatás előidézése céljából kell folynia (A közigazgatási hatósági eljárás jogintézményei, szerkesztő Patyi András, Dialóg Campus Kiadó Budapest 2019. 24. oldal). Az Ebktv. hatálya kiterjed minden olyan szervezetre - így az igazságszolgáltatás szerveire is - amelyek működése során a fentebb említett, a jogirodalomban megfogalmazott négy elemet magába foglaló követelmény érvényesül. Az Ebktv. 4. § c) pontjának ezt az értelmezését támasztja alá az is, hogy az Fszjtv. 2007. május 1-től hatályos 7/A. §-a a fogyatékos személyek számára a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításáról rendelkezik, a 4. § fa) pontja pedig közszolgáltatásnak tekint minden közhatalmi tevékenységet, így többek között az igazságszolgáltatási tevékenységet is. Az Étv. 2. § 9. pontjából következően a végrehajtói irodát, annak ügyfélszolgálati helyiségét magában foglaló épület közhasználatú építménynek minősül. A Fszjtv., az Étv. és az Ebktv. együttes értelmezéséből így az következik, hogy - amint azt az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította - az Ebktv. 4. § c) pontjának hatálya kiterjed az I. és II. r. alperesre. Az Étv. 31. § (1) bekezdés d) pontja szerint a közhasználatú építmények esetében mindenki számára biztosítani kell a biztonságos és akadálymentes megközelíthetőséget. A szűkebb, kizárólag az Ákr. szerinti hatósági jogkörfogalom tágabb értelmezését támasztja alá az is, hogy a bíróság az Ákr. szerint nem hatóság, ugyanakkor a bírói gyakorlat következtetése abban, hogy az akadálymentesítés kötelezettségek a bíróságok feladata is (BDT.2015.3375.).
- [17] Helytállóan rögzítette a törvényszék azt is, hogy az Ebktv. annak 5. § b) pontja alapján is alkalmazandó mindkét alperes vonatkozásában. A végrehajtói iroda az ügyfélfogadás biztosításával ugyanis a végrehajtási ügyekhez kapcsolódó szolgáltatást nyújt az ügyfelek számára.
- [18] Osztja az ítélet tábla az elsőfokú bíróság álláspontját azt illetően, hogy az egyenlő bánásmód követelményébe ütközik, ha a fogyatékos személlyel élő személy számára a közhatalmi feladatot ellátó személy, vagy szervezet az ügyfélfogadást más, nem a tevékenységi körében üzemeltetett

helyiségben kívánja biztosítani. Súlytalan ezért az a fellebbezési érvelés, hogy az ügyfélfogadásra a lépcsőházban, vagy akár a kávéházban sor kerülhetett volna. Az ügyfélfogadás idejét, helyét ugyanis éppen az alperesek határozták meg úgy, hogy arra a II. r. alperes ügyfélfogadási helyiségében kerülhet sor. Ettől pedig arra hivatkozva, hogy más törvényes kötelezettségüket nem teljesítették, maguk sem térhettek el.

- [19] Egyetért az ítélőtábla azzal, hogy nincs jelentősége a jelen perben annak, a felperes milyen körülmények között lakott, vagy lakik. Az ezzel kapcsolatos elsőbírói érvelés teljes mértékben helytálló, azt az ítélőtábla megismételni nem kívánja, arra csak utal. Az ezzel kapcsolatos fellebbezési hivatkozás ugyancsak súlytalan.
- [20] Az ítélőtábla hangsúlyozza, hogy az Ebktv. személyi hatályát nem a kifejtett tevékenység, hanem a szervezet közhatalmi jellege határozza meg, annak 4. § c) pontja alapján. Az I. és II. r. alperesekkel szemben előterjesztett kereseti kérelmet illetően ezért a jelen eljárásban vizsgálni kellett, hogy a jogsértés közhatalmi tevékenység gyakorlása során következett-e be, a jogsértésért melyik alperes felel, illetőleg mindkét alperes felel-e. A PK.42. számú állásfoglalás alapján a perbeli épület kialakítása, karbantartása, akadálymentesítése, az ezzel kapcsolatos feladatok ellátása nem tekinthető közhatalmi jellegű tevékenységnek. A Vht. 254/A. § -a alapján nem annak van jelentősége, hogy a bérleti szerződést ki kötötte, hanem annak, hogy a végrehajtó iroda a bérleti szerződés megkötése után sem tett semmit az akadálymentesítés érdekében, működését a jogszabályi feltételeknek meg nem felelő helyiségben gyakorolta. A végrehajtó és a végrehajtó iroda tevékenysége, az ügyfélfogadás szervezése, működtetése során értelemszerűen nem válik el egymástól. Az akadálymentesítés elmaradása mint jogsértő cselekmény ezért az I. r. alperes érdekkörében következett be, figyelemmel arra is, hogy az elsőfokú bíróság által is hivatkozott Vht. 254/A. § (3) bekezdése alapján a II. r. alperes a tevékenységét csak az I. r. alperes révén gyakorolhatta. Az elsőfokú bíróság maga is utalt arra a bírói gyakorlatra, mely szerint a személyiségi jogok megsértésének polgárjogi felelősségi jogkövetkezményei a jogi személlyel szemben alkalmazhatók, ha a jogsértést a jogi személy körében eljáró természetes személy követi el (BDT.2014.3228.). Azzal kapcsolatban, hogy a jogi személy tagjának eljárása betudható-e a jogi személy magatartásának, a joggyakorlatban eltérő álláspontok jelentek meg. Az elsőfokú bíróság által is hivatkozott a Kúria 2015.El.II.JE/P.1-3. számú végzése a kérdésben nem tartotta szükségesnek jogegységi határozat meghozatalát, ugyanakkor a Kúriának e végzését a bírói gyakorlat - így a BDT.2017.3711. számú döntés - úgy értelmezi, hogy a Kúria Polgári Kollégiumának jogegységi tanácsa a továbbiakban nem tartotta irányadónak a korábban hangsúlyozottan hivatkozott Kúriai gyakorlatot, ami a személyiségi jogokat sértő magatartások esetén a betudás és az elválasztás elvének alkalmazását kategorikusan kizárta. Az öttagú jogegységi tanács arra mutatott rá, hogy a jogi értékelés szempontjai tényállásfüggőek. Az ítélőtábla álláspontja szerint akár az elválasztás, akár a betudás elve kerül alkalmazásra, ugyanazon egyszeri jogsértő magatartást egyidejűleg két személy, nevezetesen az I. és a II. r. alperes nem követheti el. A fentiekben kifejtettekre tekintettel az ítélőtábla azt állapította meg, hogy a jogsértést az I. r. alperes követte el azzal, hogy az ügyfélfogadási irodáját olyan ingatlanban működtette, amely nem volt akadálymentesített. Megjegyzi az ítélőtábla, hogy betudás hiányában is a II. r. alperes által megállapítható jogsértés esetén az elsőfokú bíróság helytállóan helyezkedett arra az álláspontra, hogy a sérelemdíj megfizetésére kizárólag az I. r. alperes köteles.
- [21] Az I. r. alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a jogsértő magatartással kapcsolatban a felróhatósága nem állapítható meg. Az Étv. vonatkozó előírásai évek óta jogszabályi kötelezettséget jelentenek azzal kapcsolatban, hogy az ügyfélfogadási helyiséget működtető végrehajtási iroda akadálymentes épületben működjék.

- [22] A fellebbezésben írtakra figyelemmel az ítéletábra szükségesnek tartja hangsúlyozni, nincs jelentősége annak, hogy a végrehajtási eljárásra milyen ügyben és milyen okból került sor. A végrehajtási eljárás egy olyan önálló közhatalmi jellegű eljárás, amelynek során az ügyfelet jogai érvényesítése érdekében a Vht-ben meghatározott jogok megilletik, függetlenül attól, hogy a végrehajtás elrendelésére értelemszerűen az adóssal szemben került sor. A végrehajtási eljárásban az adós jóhiszemű, a tisztesség követelményébe ütköző magatartásaként nem lehet értelmezni azt a tényt, hogy az adós ellen végrehajtási eljárás indult, mint ahogy azt sem, hogy erre vonatkozó jogszabályi kötelezettség hiányában a felperes jogi képviselő nélkül, személyesen járt el. Erre figyelemmel a fellebbezésben a Ptk. 6:525. §-ával, 1:3. §-ával és 1:4. §-ával kapcsolatban előadottak nem foghattak helyt.
- [23] Az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegszerűsége vonatkozásában helytállóan döntött, valamennyi, figyelembe vehető körülményt helyesen mérlegelte. A sérelemdíj preventív jellege nem attól függ, hogy a jogsértésre többször ismétlődő jelleggel került-e sor. A sérelemdíj jogintézménye kettős funkciójú, reparatív és pönális jellegű. A pönális funkcióhoz kapcsolódik a preventív jelleg. Ez pedig azt jelenti, hogy a sérelemdíj pönális, ezen belül preventív funkciójának akkor is érvényesülnie kell, ha a jogsértésre csak egy alkalommal került sor.
- [24] Mindezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdési körben a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a II. r. alperessel szemben a kereseti kérelmet teljes egészében elutasította.
- [25] Az elsőfokú bíróság tévesen rendelkezett a perköltségekről. Rögzíti az ítéletábra, hogy az egységes és töretlen bírói gyakorlat arra nézve, hogy amennyiben a személyiségi jog megsértésére alapított perben a felperes a Ptk. 2:51. §-a szerinti jogkövetkezmények mellett a Ptk. 2:52. § szerinti sérelemdíj megfizetése iránt is kereseti kérelmet terjeszt elő, úgy a Ptk. 2:51. §-a szerinti nem meghatározható perértéket kell a pertárgy értékére meghatározásakor figyelembe venni, ha a sérelemdíj összege az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdése szerinti értéket nem éri el (EBH.1999.94., BH.1999.250., BH.2001.367.)., Ebből következően az elsőfokú eljárás illetéke a jelen eljárásban nem a sérelemdíj összege alapján számított 30.000,-Ft, hanem az Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja alapján figyelembe veendő 600.000,-Ft pertárgy érték alapján számított 36.000,-Ft. Miután az I. és II. r. alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelmek valódi keresethalmazatot képeztek, a II. r. alperes perbevonására utólag került sor, ezért az eljárási illeték alperesenként számítandó. Ezért az I.r. alperessel szemben alaposnak bizonyult kereseti kérelem alapján a Pp. 78. § (1) bekezdés szerint a feljegyzett illetéket az I. r. alperes köteles az állam javára megfizetni, míg a II. r. alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelemre figyelemmel a felperes személyes költségmentessége alapján a további 36.000,-Ft feljegyzett elsőfokú eljárási illeték a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a szerint az állam terhén marad. Miután a II. r. alperessel szembeni kereseti kérelem alaptalannak bizonyult, az állam által előlegezett szakértői díjat az elsőfokú ítéletben kifejtett indokok alapján 50 %-ban az I. r. alperes viseli, további 50 %-ban az állam terhén marad.
- [26] Miután az I. r. alperes az első- és másodfokú eljárásban teljes körűen pervesztesnek bizonyult (utalva itt is arra, hogy a felperes által a keresetben kért sérelemdíj nem volt nyilvánvalóan eltúlzott) a pártfogó ügyvéd díjának viselésére a Pp. 239. § és 87. § (2) bekezdése alapján 100 %-ban az I. r. alperes köteles.
- [27] A II. r. alperes az első- és másodfokú eljárásban pernyertes a felperessel szemben. A fellebbezésben az alperesek személyenként meg nem bontva az elsőfokú eljárásra 80.000,-Ft, a másodfokú eljárásra

80.000,-Ft ügyvédi munkadíj megfizetésére kérték a felperest kötelezni, mindkét eljárásban megjelenési díjként 30.000,-Ft-ot, munkadíjként 50.000,-Ft-ot kértek figyelembe venni. A felperes a pervesztessége folytán a Pp. 239. § és 78. § (1) bekezdése alapján köteles a II. r. alperes első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltsége megfizetésére, a fellebbezésben megjelölt perköltségigény azonban a II. r. alperes részéről eltűzött. A II. r. alperes perbevonására a felperes 25. sorszám alatti beadványában került sor, ezt követően a II. r. alperesi jogi képviselő sem az elsőfokú, sem a másodfokú eljárásban tárgyaláson nem jelent meg (a másodfokú eljárásban tárgyalás tartására nem is került sor). A II. r. alperes perbevonását követően kifejtett ügyvédi tevékenységet mérlegelve az ítélőtábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján 4 óra, óránként 10.000,-Ft összegű ügyvédi munkadíjat, a másodfokú eljárásban 2 órára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése és (5) bekezdése alapján összesen 10.000,-Ft ügyvédi munkadíjat talált megállapíthatónak, ennek megfelelően a felperest a II. r. alperes javára 50.000,-Ft perköltség megfizetésére kötelezte.

ör, 2020. március 25.

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

. Szabó Péter sk.
bíró